

ÅRSHEFTE 2009

14. årgang

Treet, barnet og moren

*Et pyntet tre; dets grønne kropp
er kledd i lys. Det stiger opp
fra jorden som en stjernebro.
Et tre er bildet på din tro.*

*Et barn ved treet's fot; et gys
av gjensyn med det store lys.
Et blikk hvor festen får sin dåp.
Et barn er bildet på ditt håp.*

*For barnet kneler det en mor,
og disse tre på denne jord
er summen av hva hjertet vet
om tro, om håp, om kjærlighet.*

André Bjerke

Innhold

Til alle Bynesinger!	4
"Byneset – bygda med lag og organisasjoner"	6
Småtræk av fædres liv ved Bynæslandet	7
Fra "Decorah-posten" til "Dagsposten" 14. april 1900	10
Livet i Larsenby'n	11
Byfolk på landet	22
Oluf Høyems dikt	25
Misnøye blant bynesbøndene	26
Et stykke krigshistorie	27
Solskinshistorie fra krigen	29
Langt samliv	29
Onsøyhåggån 2009	30
De utslukte skolelys	31
Julenøtter 2009	33
Julegavetips!	35

Forsidebilde:

Foto: Arnfinn Olsen

I redaksjonen:

Anders Haugan og
Anne Brit Bodsberg.

Medlemskontingent:

Kr 100,- pr. person.
Se giroinnlegg i midten av heftet.

Historielagets møter våren 2010:

Årsmøte holdes torsdag 4. mars
kl 1900 i Rye samfunnshus.

Vårmøte holdes torsdag 8. april
kl 1900 i Rye samfunnshus.

Nærmere informasjon kommer.

Aktuelle datoer

Salg av den nye bygdeboka "Fra Odin og Tor til St. Michaelskirken på Stein" samt Årshäfte og Kalender:

Prix Spongdal

Fredag 4. og fredag 11. desember,
kl 0900 - 1130 og 1430 - 1700

Coop Rye

Lørdag 5. og lørdag 12. desember,
kl 0930 - 1500

Omvisning på Skimuseet på Sverresborg v/Arnfinn Bergmann:

Lørdag 23. januar.

Kontaktperson dersom dere trenger
skyss: Anne Brit Bodsberg

Til alle Bynesinger!

I gjen er det høst, og jeg sitter første oktober og ser på nysnøen på Hestgråheia vest i Lensvika. Et elendig vær har heimsøkt oss i nesten to måneder. Uten å være verken meteorolog eller statiker, går tankene til år som 1966 og 1971. Da regnet også høsten bort. Poteter og korn står ennå ute i Trøndelag, men poteter dyrkes lite på Byneset.

Byneset historielag har hatt et år med de vanlige aktiviteter, men arbeidsgruppen for den nye bygdeboka, med Sivert Løvseth som leder, har stått hardt på. Etter imponerende innsats ser det ut til at den nye bygdeboka: "Fra Odin og Tor til St. Michaelskirken på Stein", skal bli salgsklar til høstmøtet 5. november i Byneset kirke. Et møte som har kalkmaleriene i kirken som hovedtema. Mer om bygdeboka annet sted i årsheftet.

En annen bynesing som også har gitt ut bok i år er nestor i norsk kokkekunst, 81 år gamle Arvid Skogseth: "Fra det norske kjøkkens historie."

Boken starter med steinalderens kokegrop, der mennesker på vandring for 10 000 år siden stekte laks på varme steiner. Siden hoppes det raskt fram i årtusenene. Rundt 2000 før Kristus, får vi den første jordbrukskulturen med kornmaling og en slags flatbrødbaking. Einerbær ga smak til kjøtt og fisk. Alt av bær, løvetann og sopp ble brukt. Under vikingtiden fra 793 etter Kristus, kom

grauten på plass, og ble der fram til vår tid. Den hengende grautgryta over ildstedet fikk stor betydning for norsk kosthold. Likevel vanket det i vikinggryten av og til hjort- eller bjørnekjøtt med urter og løk. Kystbefolkningen brukte sjølsagt fisk.

På 1700-tallet ble det ført overdådige måltider i den norske overklassen. I løpet av 1800-tallet utviklet kokekunsten seg i Norge, som følge av turister som forlangte en viss standard på hotell og mat. Keiser Wilhelm den andre var fast gjest på flere hotell på Vestlandet. Men det var ikke lett å lykkes i grautlandet Norge. "I et så barbarisk land har jeg aldri reist før," erklærte en fransk dame som besøkte Bergen i 1814.

Arvid Skogseth har en lang merittliste:

Født i 1928 på Byneset, hvor han gikk på Rye skole.

Kokk og kjøkkensjef på blant annet Grand Hotell og 3 Kokker i Oslo. Astoria hotell og Bryggen i Trondheim.

Kåret til årets kjøkkensjef i 1985. Fikk kongens fortjenestemedalje i gull i 1996.

Han har også skrevet boken: "Bryggens beste menyer", i 1987.

Men før han fikk gullmedalje av kongen, før han ble internasjonal kokk ved University Club i Wisconsin, før han ledet Oslos mest trendy spisested på syttital-

let, lærte han kokkeyrket på den tøffe måten: Han seilte på de sju hav i 17 år, og laget mat for 40 personer hver dag, morgen, middag og kveld.

Tilbake til Byneset historielag: Årsmøtet ble holdt 5. mars i Rye Samfunnshus. Tidligere sogneprest på Byneset, Tore Eid, tok for seg prester på Byneset gjennom tidene, eller, ”Klerikale smuler”, som han valgte å kalle det.

Kveldens underholdning var ved ”Hummer og Kanari”. En allsidig musikkgruppe, som denne kvelden var fem mann. Bevertning med bløtkake som vanlig på årsmøtet.

Ellers vanlige årsmøtesaker : årsberetning, regnskap og valg. Og det samme for Onsøyhåggån.

Styret har bestått av:

Leder og sekretær:

Torger Onsøyen

Nestleder: Ingegjerd Opland

Kasserer: Ole Arnfinn By

Styremedlem: Jarle Haugum, med ansvar for kalenderen og salg

Styremedlem: Anders Haugan, ansvar for årshäfte

1. Varamedlem Anne Brit Bodsberg, innkalt til styremøtene, og medhjelper med årshäfte.

Vårmøtet 2. april i Rye samfunnshus. Historiker Terje Bratberg: Fra Odin og Tor til St.Michaelskirken på Stein. En grundig gjennomgang i norrøn mytologi.

Roar Wik tok opp film under åpen dag i Onsøyhåggån 13. september 2008. Den ble vist på vårmøtet. Ellers lagssaker, og kaffespleis.

Byneset historielag besøkte Rettsmuseet onsdag 22. april kl. 18. Det møtte opp 25 medlemmer, og med en glødende interessert omviser, Trond Heggem, tidligere lensmann i Melhus, fikk vi en fin runde gjennom museet. Det strakte seg fra den 1000 år gamle budstikka, til dagens lensmanns- og politivesen. Etterpå gikk vi til kafeen ”De ni muser”, hvor vi avsluttet en vellykket kveld i byen.

Forsommerens historiske vandring torsdag 4. juni kl. 18, gikk fra Bjørnhaug til naustet i Hauglia. Det møtte 40 på Hauglia, hvor vi parkerte hos Erna og Jarle Haugum.

Einar Løvseth kom med buss, og kjørte oss til Bjørnhaug fellesbeite. Jarle Haugum og Anders Haugan stod for kveldens opplegg, og ledet oss fra Bjørnhaug og ned til sjøen, og fortalte om hus og folk vi passerte. Ved naustet til Hauglia hadde Erna Haugum trakteringen klar. Olaug Haugum fortalte om familien Larsen, som hadde satt farge på området i mange år. Fin kveld og brukbart vær.

Høstvandring på Spongdal og Brå søndag 13. september kl. 15. Det møtte opp 30 ved Spongdal skole, enda været var ikke det samme som 13. september i fjor, da vi hadde ”Åpen dag i Onsøyhåggån”.

Sammen med Knut Olav Aasegg vandret

Forsommerens historiske vandring gikk fra Bjørnhaug til nauset i Hauglia.

Høstvandring på Spongdal og Brå.

vi på gamle veier og jorder langs Brådalen. Vi så på gårder, husmannsplasser og rasområder på øvre del av Brå. Knut Olav var kjentmann etter oppvekst i området, og hadde et prikkfritt opplegg. Etter to og en halv time var vi tilbake på Spongdal og Meieriet, hvor vi kjøpte kaffe og noe å bite i på kafeen til Kristin Stoltz. Hun fortalte Meieriets historie, og viste oss rundt i bygningen til slutt.

Også i år en stor takk til de som utfører arbeidet med historielagets årlige produkter. Takk til Jarle Haugum, Anders

Haugan og Knut Olav Aasegg som har stått for årets historiske vandringer.

Styret i historielaget er glad for den store oppslutningen det er om lagets virksomhet, og vil rette en hjertelig takk til alle for store og små bidrag. Vårt ønske er at laget skal være et redskap til å føre tradisjoner videre og skape trivsel på heimbygda vår.

For styret i Byneset historielag,
Torger Onsjøen.

Vi skal skrive historien om

”Byneset – bygda med lag og organisasjoner”

Bakgrunn

Byneset Historielag har satt ned en arbeidsgruppe (etter årsmøtevedtak våren 2007) som skal samle stoff og utgi en ny bygdabok for bygda vår. Dette blir en fortsettelse av de tre bindene med gårds- og slekts historie som alt er gitt ut. Bokverket blir delt opp i minst 5 nye bind. Det første kommer ut i november 2009, og målet er å følge opp med **ett bind for året** til vi er ferdig. Vi er nå i en oppstartsfase med bind 2 som har arbeidstittel ”Byneset – bygda med lag og organisasjoner”.

Komiteen:

Bygdebokkomitèn består av Sivert Løv-

seth leder, Ivar Grostad nestleder, Kari Frøseth sekr., Kirsten Rye, Bjørn Langvik, Arne Håbjørg. Representanter fra styret i historielaget er Ingegjerd Opland og Torger Ønsjøen.

Menneskene på Byneset

Bygdaboka vil beskrive bygdas utvikling fra den ble til, og fram til vår egen tid. Arbeidsgruppen vil legge stor vekt på å få med historien om menneskene som har levd her, om bynesingen. Vi er derfor svært interessert i å få tilgang på stoff som er med og belyser dette. Det kan være dokumenter, avtaler, muntlige overleveringer eller nedskrevet stoff. Det er like interessant å få skildret en

vanlig hverdag som å få belyst feiring av høytider, familiefester og tradisjoner, spesielle opplevelser, historier og anekdoter. Spesielle gjenstander, fotografi eller utklipp som forteller om dagligliv eller fest er også av interesse. Historier om enkeltpersoner som har skilt seg ut eller opplevd noe spesielt er også spennende. Vær positiv og kreativ, og gi ditt bidrag til at neste generasjon kan få et best mulig inntrykk av hva som har skjedd på bygda vår.

Bygda med lag og organisasjoner

Ett av bindene skal omhandle organisa-

sjonslivet på Byneset. Arbeidet er igang og vi kommer til å kontakte alle lag og organisasjoner på Byneset. Sitter du inne med kunnskap om organisasjonslivet på Byneset i dag og fra tidligere tider så ta kontakt! Bindet om lag og organisasjoner skal være i salg til jul 2010.

Mer om bokprosjektet på <http://www.bynesetbygdebok.byneset.net>

Spørsmål og innspill til leder av bygdebokkomiteen Sivert Løvseth.

Småtræk av fædres liv ved Bynæslandet

Kilde: Jørgen E. Løvseth (1863-1950)

Innsendt av Åse Hove

I de dage da jeg var skolegut, mente jeg lat et århundrede var et meget langt tidsrum. Nu da jeg er kommen opimod de 60, synes jeg at hundrede år er ikke så lang tid endda. Når jeg tænker mig om, så mindes jeg mange som var født imod slutten av det 18de århundrede. Det 19de århundrede kom og gikk til ende og snart er den første fjerdedel av det 20de århundrede forløpet, og det er rent mærkeligt hvor hurtig tiderne farer hen.

Det er en almindelig talemåte, at alt går sin jevne rolige gang uten nogen mærkbar forandring; men på et tidsrum av 100

år, eller også på 50 år er der ikke så få forandringer.

For omkring 150 år tilbake stod ved Løvsets søndre grændse, ovenfor berget, tæt ved sjøen en meget liten stue som i daglig tale kaldtes Halvarstuen. I den stue bodde han Halvar og næsset som stikker ut i sjøen, hvor grendeskjellet går ned mellem eiendommene Løvseth og Haugegrønning, heter efter ham Halvarsberget. Det er et navn som fremdeles kjendes og brukes av sjøfolk og fiskere også utenfor Bynæsset.

Halvar havde lidet, eller kanskje intet av dyrket jord, han eiede et par gjeter, men var for øvrig henvist til sjøen for at finde

levevei; og naar veiret tillod det saa lå Halvar støt på sjøen. Han var oppfinneren av en god fiskeplads, hvor han og siden mange andre har fisket uer (rødfisk). Denne fiskeplads er beliggende likeut for Halvarsberget på 70 til 80 favnes dyp og kaldes Halvarn. Endnu i sidste sommer kunde mange forsyne sig med deilig kokefisk på samme sted.

For godt og vel 100 år siden, flyttet min Bedstefar Jørgen Monsen fra Hangerås til Løvset. Han var en mand som ikke forsømte sit gårdsbruk, han dyrket op mindst 50 mål nyland i et meget stenet, skogfuldt og vandfylt terræn. Tiltrods for sin dygtighet som gårdbruker kunde han ikke med en stor familie leve av gårdens avkastning; men han måtte drive sjøen som binæring. Det samme gjorde på den tid omtrent alle sjøbønder.

I marts måned rustedes ut båt og mand-skap og reiste til Halten efter uer og torsk; fisket dreves hovedsagelig med håndsnøre. Til vårrannen kom man hjem, og når sæden var kommen vel i jorden reiste de atter ut og kom hjem til St. Hans markedet. Så var det at stelle sig til slåttånnin, den varet lenge, thi man gikk lenge i skrapenget. Hvis silden da ikke viste sig ved hjemlandet, så måtte karene ut at seile og lete efter den, indtil de fandt den nogetsted; som regel varte sildfisket like til jul. Nu for tiden er det annerledes; gårdbrukerne er hele året optat med gårdens drift og som regel med såpas utbytte at man har sit gode utkomme derav. Min far Erik J. Løvseth var i sine unge år bestandig med på de regelmessige fis-

kerfarter og derved lærte han at kjende mange også fra andre bygder som drev samme næringsvei, fornemmelig fra Børsøren og Orkedalsøren. I året 1865 flyttet min far fra Løvseth hovedbruk, til et nyt bebygget småbruk ved den søndre grense av Løvseth, der boede han til sin død, og mine og jeg lever der fremdeles. Fiskere fra Børsøren og Orkedalsøren gjorde sine byreiser i båt og på hjemveien kunde det hende, at de stoppet hos Erik Halvarsberget. Da kunde det hende det blev bynyt at høre og byskjenk at få. Det hendte også at nogen havde brekket årer, så de måtte få fat i vudu og gjøre nye årer før reisen fortsattes.

I de tider blev også den første dampbåt sat i rute mellem Orkedalsøren og Trondhjem; det er så vidt jeg kan huske den, det var en hjulbåt og den kaldtes Martelle; tre gange i uken gikk den i ruten, det var svare til larm og støi av hjulene som brød i sjøen. De gamle fiskere fra Orkedalsøren kunde ikke blive fortrolige med det stønnende og larmende uhyre og derfor gjorde de helst sine byreiser med sine egne båter. Først når den første "Orkla"båt begyndte sin rute blev det slut med båtreisene for det meste.

For snart 100 år siden flyttet Jørgen Monsen Løvseth gårdens huse fra Bjergknausen, hvor de havde stået fra ældgammel tid, til det sted hvor de nu står. Så kom da også den dag da hele familien skulde flytte fra Gammelgaren og til den nye gård. Konen på gården hadde hørt om en meget deilig drikk som benævntes: Kaffe; svært gjilt hadde det været

om de kunde bekomme lidt av denne ædle drikk ved en så sjelden og festlig anledning. De trodde at konen på nabo-gården Frøseth skulde være i besiddelse av lidt kaffe, thi hun var jo en søster av sorenskriveren Engelbrigt Knudson og selvfølgelig noget mer moderne end de andre bønderkoner. Men Far, som var en liten gutunge, blev sendt til Frøset for at få fat på noget kaffe for den sjeldne be-givenhed, og han fik også med sig nogle brendte kaffebønner, som hans mor knuste med en rund sten i et træfat og den brune drikk blev lavet og flytningen blev feiret.

Ved Løvseth nordre grense, altså grensen mellem Løvseth og Frøseth stikker også et næs ut i sjøen. Det kaldes Seiberget, en seigrund eller flu er der like utenfor. Noget av næsset er Løvseths grund men det meste tilhører Frøseth. Det som tilhører Løvseth kaldes Seibergknippen. Den tid da Halvar bodde i Halvarstuen ved Halvarsberget stod også en liten stue på Seibergknippen, den var muret op av gråsten og tettet med leir, taket var lagt ret ned på stenmuren. Der bodde han Lars Knippen, i daglig tale kaldet Lars Kinafarer eller Kinafarlars. Vistnok hadde han i sine yngre år været sjømand og gået med datidens seilskibe i langfart og været like til Kina. Ikke engang nu-omstunder treffer man på en mand hver dag, som har været så langt utreist, og end sjeldnere var det nok i de dage.

Lars Knippen hadde en søn som het Ole, kaldtes almindelig Knippguten. Da han var voksen reiste han fra Bynæsset. Be-

boerne på Seibergknippen hadde heller intet jord til at avle nogen ting, men var henvist til at leve av sjøen. Da min far var gjætergut stod enda igjen noget av stuemuren og han og flere moret sig da med at rulle sten fra muren og ut i sjøen. Pladsen Seibergan som tilhører Frøseth skal være en ældgammel boplads. På den lille jordflekken skal der engang ha væ-ret 3 beboere og da blev det ikke stort på hver; to tre gjeter og forresten leve av sjøen. Trange livsvilkår hadde vist folk flest i de dage.

En dag for snart 100 år tilbake i tiden lå 3 mand i en båt fra Seibergan på Halvarn og trak Uer. Det var utpå høsten og det begyndte at true med uveir fra vest. Karerne begyndte at ro til land, men da de kom op til Halvarsberget var det bleven en sterk storm fra vest, men de mente dog at de kunde klare at ro til Seibergan. Da de kom til Seibergknippen mødte de en båt med 3 mand som slet og rodde motvind, men både båten og karene forekom dem så merkelig ukjent, enda de syntes at skulle kjende både båter og mænd som vanlig for på sjøen.

I det samme karene fra Seibergan for forbi Seibergknippen så de at den anden båt ikke greide længer, men tog til land og satte båten op på land; tilsidst tog de et taug og bandt båten fast i en bjerk. Da karene fra Seibergan hadde sat sin båt godt op på land, blev de enige om at de skulde se bort til den anden side av Seibergan for at tage båten nærmere i øiesyn; men da de kom dit fandtes ikke spor verken av båt eller karer; de var sporløst forsvundne. En ting var dog sik-

kert, de havde ikke forladt stedet til sjøs, thi vinden var blevet til ren orkan. Den yngste av de 3 mænd fra Seibergan som så denne båt med de 3 karer kan jeg godt mindes.

Den mand som fortalte mig historien trodde fuldt og fast, at det hele skulde

betyde at på det sted hvor de satte sin båt op og fortøiet den, der skulde senere blive en boplads hvor 3 karer skulde bo og drive sjøen tilgavns. Han far og æ og gutten; det slog også til, der blev en boplads på det sted, der blev ryddet jord til et kufor og manden og hans to sønner drev sjøen.

Fra “Decorah-posten” til “Dagsposten” 14. april 1900

En blanding av gammelt og nytt språk, oversatt fra gotisk skrift av Kari Danielsen

Fra Byneset

Endelig ser det ut til at våren skal komme. Et par dage har det blåst en temmelig sterk sønnenvind med omtrent 5 grader pluss.

Sneen har derfor for alvor begynt å reise til sjøs, så kvern og stampe atter har opp-tatt sin vante dur. Men telen er forferdelig tykk i år, så selv om veiret heretter blir nok så drivende, vil det ikke bli noen tidlig vår.

Der stod i ”Dagsposten” at der i 1895 ble sådd korn den 6. april på Byneset, men dette var ikke første sæd det året. Der ble nemlig sådd havre den 28. mars og endog satt poteter på mars i 1894. Liene stod grønne med full beite i første halvdel av april, og trærne stod i full løv-

prakt. Heggen stod drivende hvit, og vår-
onnen var fra seg gjort allerede omkring 20. april. Ganske annerledes var det for eksempel i 1884, da sneskavlene lå høye langs gjerder og husvegger den 17. mai. Ja, et år var der endog sneplogekjøring i veiene den 16. mai.

Tross den store høymengde her i fjor sommer begynner dog høyllassene nu å gå mellom gårdene.

Inntørken blir nu for en stor del misdig i det fuktige veir, og så er foret så skrypt i denne kolde og tørre vinter. Men noen fôrmød er her dog ikke.

Springvannene står fremdeles låst og blir nok også stående ennu 1 a 2 måneder.

For en uke eller to siden hadde man atter et tilfelle av miltbrann her ute. Det var en mann på Opland som mistet en ku. Dyrlegen trodde også denne gang at syk-

dommen skrev seg fra avfallsmel som dyret ble foret med.

Andre trekkfugle enn stør og lerce har man ennu ikke sett her i vår.

Livet i Larsenby'n

Mangt jeg minnes og mye er jeg blitt fortalt

Olaug Haugum

En sommer er på hell, en god sommer også for oss som tilbringer fritida i fjurru-steinan rundt Haugbukta. Bukta mellom Hangerskjæret og Håmmår'n ved Haugrønning. Det er stille, en god stillhet, men også en vemodig stillhet. Her har det i fordums tider vært aktivitet, hele året, på sommers tid et yrende liv. Jeg kaller artikkelen: *Mangt jeg minnes og mye er jeg blitt fortalt*.

Vi skal langt tilbake i tida, til først i 1920 åra. To brødre, Anton og Aksel Larsen var på utkik etter en bopel som base for sitt fjordfiske. Begge hadde seilt som stuerter i utenriksfart, men måtte mønstre av av familiære årsaker. Begge hadde mistet sine "bedre halvdelar".

Anton satt igjen med seks mindreårige, og Aksel satt igjen med lille Ole som hadde mistet både mor og en lillebror. Anton og Aksels foreldre var Ole Larsen Stensplass og Petrine Regine Amundsatter. Hun født og konfirmert i Trondheim, men vokste opp på plassen Tømmermannsstu. Han er innført i konfirmantboka som Ole Larsen Einbakken Berg, dette antagelig for hans mor var Ingeborg Einbakken fra plassen Rabben

og i konfirmasjonsalderen tjenestegjorde han som dreng på en av Berg-gårdene. Men hans far bar slektsnavnet Fallan. Ole og Petrine bosatte seg på Stenstrøa og fikk i alt 8 barn. Ei døde som lita, men 5 sønner og 2 døtre vokste opp og sørget for en stor etterslekt. Familien flyttet til Trondheim og tok etternavnet Larsen, men ei gren av slekta har i ettertid tatt tilbake navnet Fallan.

Så kom da Anton og Aksel tilbake til Byneset. Antagelig var de kjent med daværende eier av Haugan nordre, Erik Hangerås. Kanskje spurtes det om et godt fiske ved Byneslandet også. I alle fall fikk de overta 1 etasje av stua til Siri Vevik fra Stø'n i Hafella. Rev den, rodd materialene med båt rundt Hangerskjæret og bygde den oppatt ved båtstøa her på "Hauåm". Mens de bygde sies det at de hadde tilhold på en plass under Hangran. Deres nye heim var ikke noe stort palass, 20 kvadrat ca, men den rommet det de trengte til livets opphold, 2 køyesenger ved en vegg, et bord med stoler ved vinduet mot sjøen, vedovn og sine skipskister som tjente som spiskammer. Som stuerter så hadde de god innsikt både i matlaging og renhold. "Rent

Aksel

Anton

vatn” var sig fra dreneringa i jorda, på vinters tid smelta de snø. Rekved var det nok av i fjurrusteinan, de kunne å nyttiggjøre seg det som fantes. I sitt lille kryptinn tilberedt de sine måltider, der åt de, der sov de, der egna de lina, der koka de nisetran, og der bøta de garn og holdt fiskeutstyret i stand, og der putra klevasken i en stamp på ovn. De sank skjell som de knuste og bruka innholdet som agn på lina. Historien forteller om et godt fiske ved Byneslandet i midten av 20åra.

De fikk kanskje en god start, i alle fall berget de liv for seg og sine. God og næringsrik mat. De brukte lodd for å tillegne seg viten om dybde, botnforhold og fant på dette viset gode fiskeplasser. De

rodde inn i Gulosen og satte line, åt nista si og lå på vent, dro fangsten og rodde så heim. Det vart lange økter, det fantes ikke sikkerhetsutstyr, ikke flytevester, ikke telefon. Men de var erfarne sjøfolk som ”leste” værmelding ut ifra sola og månens gang, flo og fjære, og det, blanda med sunn fornuft og stødig båt, så berga de seg under ymse værforhold. På vårparten var det flyndrenot og grunnlina som ble brukt, sommerstid var det å ut med aurenota, høstsesongen var tid for kavvelline, langegarn og småseigarn. På vinters tid var det blant annet nisefiske. Av spekket kokte de tran som de ga bort. Under krigen ble den brukt til å smøre sko, smøre hestgreie og til å blande i maling.

Kjøttet var et kjærkomment tilskudd til matforsyningen. Men fangsten måtte inn til Trondhjem og omsettes. Frakten gikk med Gulos så lenge som den gikk i rute, men i slutten av 20åra ble den erstattet av biltrafikk. Da måtte fiskekassene over på trillebår, eller om vinteren på kjelke, opp til hovedveien, og det var som oftest Aksel som tok byturen og sørget for salg. Var fangsten stor og det vart "bale" og kom oppå veien så hendt det at det vart rekvirert hestskyss. Da Mons Haugum vart såpass at han mestra hest og doning så fikk han 3 kr for turen og 50 øre per brett hvis det var flere enn 3 stk. Var fisket godt og prisen bra så satte de bestandig av midler til fornyelse av redskap, samt og ha noe i bakhånd når værgudene viste fram vrangside. Radio var også en nødvendighet som de etter hvert anskaffet. Men det kunne bli mange dager med landligge. Da vøla de redskap, de batt sine egne garn, de gjorde rent i hytta og de tok byturer for å ta seg av barna.

Det sa seg sjøl at familie måtte tre støttende til for å ta hand om barneflokket. Aksels sønn Ole f. 1920, som var 2 ½ år da mora døde, fikk bo hos sin mormor i heimen på Lademoen. Men da han var 5 år døde også mormor, og han kom til Ila til tante Ingeborg.

Antons barn, Odd f. 1907, Arvid f. 1911, Rolf f. 1913, Johanne f. 1914, Sverre f. 1917 og Anton jr. F. 1918 var alle mindreårige da mora døde. Ei tante på morsida tok hand om lille Anton. Anton og Aksels søster Ingeborg, gift Gellein, var barnløs og gikk inn i rollen som reserve-

mor, først og fremst for Sverre, men var en god støtte for familien hele sitt liv. De 4 største ble i heimen i Ila, de var i skolepliktig alder og måtte ha sin base der.

Anton hyret i starten ei husholderske som skulle ta seg av hus og heim, men kom snart unnvær med at pengene han sendte heim ikke kom barna til gode. Han hadde ikke annet valg, han måtte si farvel til stuertyrket og ei fast inntekt og gå i land. Odd som var eldst, fikk tidlig ei ansvarsfull bør lagt på sine unge skuldre. Men søsken-kjærligheten og samholdet var stort, og alle måtte ta ansvar etter hvert som de vokste frem. Johanne tok etter hvert over ansvaret for mat og renhold og nøysomhet var en forutsetning for å få det til å gå rundt. Flere eksempler på deres nøysomhet ble til "underholdning" i senere år. Skulle et halvt kilo kjøttdeig bli til nok kjøttkak til søndagsmiddag, så måtte Rolf spe. Enda var det ikke uvanlig at den/de som hadde vært på markatur eller annen fysisk aktivitet måtte låne ei kjøttkak av de som hadde tatt det mer med ro. Rollene kunne byttes neste søndag. En gang hadde Johanne "skeia ut" og kjøpt seg en 2øres tyggegummi, men var uheldig og mista den i vaffelrøra. Men lykken sto henne bi, Rolf fant den i vaffla og leverte den tilbake til eieren. De fikk etter hvert skrapa sammen såpass de fikk kjøpt en brukt sykkel, starta samtidig ifra Ila, syklet hvert sitt stykke mens resten gikk, og kom fram til far og onkel i fjæra.

Etter hvert ble det flere i familien som ønsket seg sommerheim på Byneset. An-

ton og Aksels bror, Paul, hadde først tilhold i masstu på Haugan søndre, Framigard, men fikk satt opp sin egen hytte ved Framigardsnaustet. Utvidet etter hvert som familien vokste, og tilbrakte sommerdagene der. Søstrene Sigrid, gift Gustavson og Ingeborg, gift Gellein fikk oppført sin sommerbolig vegg i vegg med brødrene, bare adskilt med et lite bislag med inngang og kjøkkenbenk 15 kvm ca. Der hadde de hvert sitt bord, hver si loftstrapp opp til hvert sitt loft, divan og ovn. Sigrid og mannen hadde 5 barn og på deres loft var det satt opp et skille mellom hver flatsengplass. 2 store og 5 små bås plasser. Men der familien Gustavson skulle finne hvile og ro, der gikk ovnsrøret opp. Nabo Gellein likte og stå tidlig opp, fyrte i ovn og det vart noe hett på morgenkvisten.

Åra gikk og barna vokste opp til glade, arbeidsvillige ungdommer. Odd ivret for avholdssaken og ønsket at flere av søskena fulgte samme vei. Han lyktes delvis, Arvid og Anton jr. gikk i losjen hele sitt liv, men resten var glad i en dram, men bare i glede. Alle var glad i sang og musikk og spøkefulle som de var så hadde de mye moro sammen. Glad i det våte element og gode svømmere. I mange år hadde de som mål å starte badesesongen 1. mai. Barskt!

Etter hvert fikk de tak i hver sin sykkel og fra lokale størrelser i grenda har vi fått vite: Ungdommen samlas på veien om søndagskvelden for å se når Larsen'an sykla til byen. Da var det mang en artig replikk og mye latter.

Glad i, og flink til å danse, og sjarmerende som de var, så innhentet kjærligheten dem, en etter en. Odd fant sin kjære Petra, etablerte sin egen heim og jobba som revisor/kontormann. Men lengselen til Byneset fulgte med, og Odd fikk tak i en båt som han innredet til sommerbolig. Boligen fikk navn av klasse: "Hotell Nobel", typisk Larsenpåfunn. Men i -41 kunne familien flytte inn i nyoppført hytte, de også, ved Framigardsnaustet. Gjenbruksmaterialer riktignok, men et idyllisk sommersted der barna Else, Arne, Birger og Randi hadde glade sommerdager. Og hytta brukes flittig den dag i dag av flere generasjoner.

Arvid fant sin Signe og bygde seg sommerbolig like ved fiskeeran sin hytte, og der fikk deres Terje slitt sine barnesko. Forresten så viser bilder fra den tid at det stort sett var barfot-unger. Rolf giftet seg med sin kjære Edel og bygde sitt eget lille rede vegg i vegg med Arvid. Der holdt de hus sammen med sønnen Bjørn. Arvid og Rolf hadde begge kjørt opp og fått jobb med å bringe kull og koks rundt til byens borgere. Siden drev Arvid "Turistgaragen bensinstasjon" øverst i Elgeseter gt. Solgte sin hytte til Sigrid og Egil Hammer og fikk bygd ny i "Gropa" hos Gustav Sjøhagen. Et solid byggverk som kunne brukes hele året. Sigrid var yngste datter i familien Gustavson. De var 4 søstre og 1 bror, Kalle Gustavson, som i mange år hadde sommerbolig på Klefstadhaugen. Søstrene Edith, Else og Klara fikk ta del i det gode liv på landet, og i voksen alder kom de sommers tid tilbake til sitt barndomsparadis. Men til-

bake til "Hotell Nobel".

Ole hadde funnet sin hjertens kjær, Gudrun fra Flornes, og ønsket å tilbringe sommeren sammen med far og resten av familien. De fikk overta Nobel, men det ble en kortvarig allianse. Ei uværsmatt ble "Hotell Nobel" til pinneved, og Ole måtte med sorg ta avskjed med sin sommerresidens. Men masstu på gården Aune sto ledig, og der tilbrakte Ole og Gudrun mange somre sammen med barna Agnes og Knut. Ole hadde også tatt førerkort, og hadde først sjåførjobb på bryggeriet, siden jobbet han i mange år på Trokofa og sist på Reitgjerdet.

Men det var en liten flekk igjen av strandlinja på Haugan nordre. Sverre, sammen med sin Gerd fikk der satt opp et lite kryppinn. 4 vegger og tak riktignok, men der det er hjerterom er det husrom, og hos de to og sønnen Stig var det ofte fullt hus. Oppi all denne "utbygging" kom krigen. Var det trangt fra før så skulle det bli enda mange lange år i nøysomhet. Nærheten til sjøen og landbruket reddet situasjon nok en gang. Mang en svartbak og sjøfugl ble til kjøttsup og lapskaus, det var mange munner som skulle mettes. Sverre fortalte at når de kom på Hangran filial for å kjøpe melk, så var Oline Hove som den gang var butikkansatt, en ekstra omgang ned i spannet med ausa. Var det noen øre til overs så kunne det bli en godbit, og det var 2øres snippkjeks.

Sent en kveld kom Aksel på tur heim fra byen, innom kjøkkenet på "Hauåm" med

en bitte liten gristurv i innerlomma. Det falt en replikk om at "får du te gris tå det der så kan du mer enn annafølk", pessimisten tok feil. Grisen ble plassert i en kasse under ovn i hytta, fora med fiskkraft og kokt avfall og underet skjedde. Et lite grisehus ble spikret sammen og leieboer'n fikk navnet Hitler. Det ble invitert til fest når julegrisen var slaktet, - men grisen var foret med litt for mye sjømat. Svigerdøtrene rynket litt på nesen og syntes det smakte tran, men da fikk de beskjed om at var det ikke "etan" så måtte de bare returnere til byen. Det kom ikke mer kritikk.

Våren etter fikk de også tak i lisjgris, men da var det Stalin som fikk æren av å bli oppkalt. Den ble på slutten fora med småpotet som låg att på åkeren og bismaken ble mindre framtreddende.

På vinterstid var det ikke uvanlig at ungdommene tok en helgatur på ski, fra Byåsen, over skogen og ned til Byneset. Da visste de at de fikk eta seg mett når de kom fram, natta over, og fikk middag før de spente på seg skia og tok samme løype tilbake. Ei helg helt gratis.

Mange byfiskere søkte selskap med Larsenkaran, både for sosialt samvær og i næringsøyemed. Flere båtlag rodde ut fangstredskapen, overmatta på golvet i naustet og dro fangsten på morgenkvisten, da kunne det bli flere runder med kortspell på kvelden. Søndagskveldan var det ofte samling av grendas herremenner, da invitertes de til wistspelling hos fiskeran. Mannsdominert miljø:

Kom det et fremmed kvinnemenneske på vandring i fjæra når de var i ferd med å dra på sjøen, så var replikken ”bare og gå på land”. Kvinnfolk betydde dårlig fiskelykke.

Men krigen hadde flere overraskelser for familien Larsen. Johanne jobbet på det tyske depodet i Ila, såkalt arbeidstjeneste, det vi i ettertid kalte for Kooperativet. Og der traff hun sin hjertes utkårede, Alfred Røsner. Opprinnelig tsjekker, men soldat i den tyske hær. At far Anton ble vred er mildt sagt, og avstanden mellom far og datter ble stor i lang tid. Men heldigvis fikk hun hjelp og støtte hos sine søsken. Hva Johanne fikk gjennomgå er en annen historie. Hun kjempet kampen, de to giftet seg og fikk en sønn som etter en strabasjøs fødsel døde bare 2 døgn gammel. Johanne kom seg omsider til Tyskland, ble gjenforent med sin kjære Alfred, og der fikk hun i hvert fall brukt sin evne til å skape noe av intet. De arbeidet seg opp fra asken, etablerte sin egen heim og fikk en sønn, Harald, i 1946. Johanne bevarte kjærligheten til fedre-landet og til familien, men det skulle gå mange år før de gjenforentes. Først på 1950-tallet kom de tilbake på besøk, og en liten lyshåret kar bidro nok til at avstanden mellom far Anton og datter krympet smått om senn. Det ble mange turer tilbake til ”paradis på jord” som Johanne selv uttrykte det. Hun kunne sitte i timevis og bare se utover fjorden, tankene forble bare hennes. Trofast støttet hun sine søsken i glede så vel som i sorg, og etter mange år kunne hun ønske dem velkommen til en vakker heim i Hofheim.

Tilbake til våren -45 og livet i fjæra: Tidlig på våren kom det opp et kart på veggen i fiskerhytta, med stifter som ble flyttet litt av og til. For uinnvolverte uforståelig, inntil fredsdagen opprant. Da ble ei tønne fira ned fra oppunder taket i naustet og ”innleverte” radioer kom for dagen. Kallan hadde i sene kveldstimer lyttet til stemmen fra London, og flyttet stifter etter som tyskerne måtte kapitulere.

Landet var atter fritt, men kampen for tilværelsen måtte kjempes videre. Men Aksel og Anton kunne kanskje senke skuldrene noe. Alle barna var voksne og etter hvert etablert med egen familie og fast jobb. Og en ny generasjon fødtes til verden og ga dagene nytt innhold. Anton jr. fant kjærligheten i Edith, som var krigsenke, og de bygde seg egen hytte på Flak. De fikk en sønn, Lillebror, som på grunn av sitt handicap tilbrakte hele sitt voksne liv på Andebu hjem for døde.

Larsenby'n – et navn som lokalbefolkningen døpte stedet, for de som bodde der var det aldri annet enn fjæra. På gode sommerdager satt Ingeborg og Sigrid på benken i solveggen anstendig antrukket, men Sigrid med en stor stråhatt som skjerm for sola. Ingeborg la et blad eller avis på hodet og kvelva vassausa oppå der for å hold det på plass. Anstendighet heta krympa etter alder og dristighet. Ei tid var det støpt andkomst ned til båtstøa for å lette transporten av laksnøter og utstyr, men på varme dager kunne det være så tett med soltilbedere at laksefiskerne måtte trø varsomt mellom alle yndighe-

MEDLEMSKONTINGENT for 2010

På motstående side finner du giroblankett for medlemskontingenten for år 2010.

Kontingenten er som før

kr. 100,- pr. Person.

Viktig !

Husk å skrive avsenders **navn og adresse i avsenderfeltet på giroen.** Det er **ikke nok** å signere i kvitteringsfeltet på giroen, da dette feltet blir skravert over av banken, og er derfor uleselig når meldingen kommer til oss, og banken har ikke lov å opplyse hvem som har den og den konto.

Ønsker du imidlertid å støtte arbeidet vårt uten å binde deg som medlem, kan du gjerne benytte blanketten. Du stryker bare teksten kontingent og skriver gave isteden.

***Vi takker hjerteligst
for den støtte vi får!***

Kvittering

Innbetalt til konto

Beløp

Betalernes kontonummer

Blankettnummer

6501970405

Betalingsinformasjon

GIRO

Betalings-
frist

Underskrift ved girering

MEDLEMSKONTINGENT FOR 2010

Betalt av

Betalt til

Byneset Historielag
v/Ole A. By, Martin Haugens v. 23
7070 Bosberg

Belast
konto

Kvittering
tilbake

Kundeidentifikasjon (KID)

Kroner

Øre

Til konto

Blankettnummer

< >

4285.07.91516

<6501970405>

ter. En ekstra varm sommerdag var det noen som klaget til Anton: "Hjelp! Det e 28 grader i skyggen"! "Ja, men ka fan-ken gjør de i skyggen da?" var svaret.

Det sier seg selv at matlageret aldri kunne være så gedigent. Damene gikk sine faste turer til filial'n etter melk og nødvendig husholdningsvarer, og mid-dagsmaten, - ja den fantes stort sett i sjøen. Det kunne være fisk til middag ei hel uke, likevel variert. Ei tid var det populært og ro til Geitastanda på blåbær-tur, da sikra de dessert for mange dager og næringsrik vinterforsyning. En liten fest kunne det bli i lyse sommerkvelder. Hvis Ole dukka opp med munnspletten i lomma vart det anledning til en svingom. Sverre gikk ofte og nynna og sang Gam-le Hjorten-viser, der han sjøl hadde vært sjokoladegutt. Og var han i det amorøse hjørnet så hadde han sin faste strofe: "Vi møttes en aften ved stranden, en kveld ved den speilblanke fjord. Vi lovet at elske hinanden – og hvisket små kjærlige ord."

Som tidligere nevnt så flyttet Arvid m/ fam. til Gropa og Sigrid og Egil Hammer flyttet inn sammen med sønnen Odne og etter hvert døtrene Elin og Unni. Egil drev bensinstasjon - først i Osloveien og siden på Heimdal. En veldig hjelpsom og raus kar, og Sigrid og barna beriket idyllen i fjæra.

Aksel og Anton begynte å merke alder og slit, men begge to opplevde å få alders-pensjon en liten periode. Men da hadde sykdom redusert livskvaliteten så

de tilbrakte sine siste år på institusjon i Ila. Anton ble 76 år og Aksel 72.

Søstrene Sigrid og Ingeborg holdt stand i fjæra i lyse sommerdager til de nærmet seg 90. Slekt skal følge slekters gang, og de eldste takket av i livets gang. Verre var det å akseptere at Gudrun og Ole mistet sin lille Asbjørn 1 ½ år, Sigrid og Egils sønn Odne døde av blodkreft 10 år gammel, og Edel og Rolfs eneste sønn Bjørn tapte kampen mot kreften 19 år gammel. Harde slag, men fellesskapet og nærheten til familien i fjæra hjalp dem til å vandre veien videre. Økonomen bedret seg, hyttene fikk oppgradert standard og alle så nær som Sverre kjørte egen bil. Han hadde sin arbeidsplass på Kjølølageret og apostlenes hester bragte ham på hverdager fra Brattøra til Fagerlia. Når fredagen kom ventet Rolf med Lada'n og så gikk turen til Byneset.

Ole og Gudrun anskaffet campingvogn og kom tilbake i fjæra, ved John Guldteigs naust. Når Ole rodde ut i fra land med seige åretak, da var det sommer.

Det ble mange tunge avskjeder etter som de, en etter en, gikk til hvile. I mange år var det Sverre og damene Edel, Gerd og Sigrid som satt igjen i solveggen. I en sofa med skinnfell nydet de solrike dager. Ei eske Nivea var solkremen. Der kunne det bli livlige diskusjoner, men da damene var i flertall, måtte Sverre ofte innse det tapte slag. Da avrundet han med en replikk fra et gammelt teaterstykke: "Kvinden haver så falskt et sinn – aktes e(i)n bør. Hun græder når vi lyk-

kes og smiler når vi dør.”

Det stemmer vel ikke helt – men, med fårer har vi tatt avskjed, men smilet har alltid ligget på lur. Det lokkes frem når vi tenker tilbake i tiden – til artige episoder, gode replikker og utrolige historier som har gledet oss og våre etterkommere. Og til ettertanke: De snakket aldri med bitterhet om barndom og oppvekst.

Derimot følte de seg rike når de avsluttet skolen om våren og kunne si: ”Vi skal på hytta på Byneset i sommerferien, vi”, det ga status.

I dag er det bare Edel og Ole som lever. Takk for alle minner de deler med oss, og takk til Sigrid og Egils etterkommere som tar opp arven og bidrar til liv i Larsenby’n.

Byfolk på landet

Grete Kamsvåg

Som følge av at det ble innvilget feriedager for arbeidstakere i byene, ble det for mange anledning til å få seg et fritidshus på landet. Det var først fra 1920 det ble innvilget feriedager, til å begynne med kun 3-6 dager i året og da etter avtale med arbeidsgiver. Som kjent har etterhvert ferie blitt lovfestet, arbeidsuker blitt forkortet og lørdagsfri innført i 1964. Videre har dette utviklet seg til den ferieordningen vi har i dag.

Blant mange som lengtet tilbake til sine røtter på Byneset var min oldefar Gudmund Fallan, født i 1853, gift med Ingeborg Haugan, (Bjørnhaug) født 1854, fra Bergan Plass. De fikk anledning til å overta ei matstue beroende på Smedhaug, denne hadde vært brukt som skolestue på Myrsundet, Spongdal. Den ble etter sigende flyttet med hester opp til Høgberget, beliggende et steinkast fra Bergan. Året var ca. 1920, og det for-

telles at de tilbrakte all fritid på hytta si sammen med dattera Karen som var ugift, så lenge de var gode til bens. Mine oldeforeldre opplevde en god periode på ca. 20 år i sitt liv her på Furuheim, som hytta ble kalt. Gudmund Fallan var stallmester på E.C.Dahls Bryggeri og fikk medaljen for lang og tro tjeneste etter 47 års tjeneste der.

Denne tømmer-hytta var omtrent 15 kvm. med halvhøy 2. etasje hvor det var innbygde senger, og 6 personer kunne sove der. Stedet var i mange år for et familiested å regne med Karen Fallan som vertinne, og iflg. hyttetoka som først ble opprettet i 1937, har det ikke vært tomt for folk i dette huset noen gang, sommer som vinter, og hjeterommet var nok adskillig større enn husrommet. En stadig voksende slekt og venner av disse, tok seg turer med buss, på sykkel langs lan-
deveien eller til fots over Bymarka.

Lauritsstu flyttes

Da vi ble okkupert av tyskerne i 1940, ble behovet for å evakuere fra Trondheim stort. Med frykt for flyangrep og bombing, dro beboere ofte hjemmefra på måfå i håp om å få innkvartering på gårder, og mange lyktes i det.

Etterhvert som familiens antall økte, ble det for trangt på Høgberget. Olaf Gudmundson Fallan, min bestefar, fikk i 1945 kjøpe huset som Lauritz eide. Han er det fortalt om i et tidligere hefte. Denne hytta ble også flyttet med hjelp av hester på snøføre ved påsketider det året og plassert på Sivert Haugrønnings grunn, Trøa.

At det skulle bli fred sommeren samme året var jo gledelig, og vi som nå ble skolebarn i familien, satte stor pris på å få ha denne hytta å komme til i fritida. Det var slutt med å spekulere over flydur. Kom den nærmere eller fjernet den seg. Vi slapp å bli vekket av flyalarm og måtte springe ned i tilfluktsrom midt på natta.

Solveig Andersen som bodde på Bergan hos sin tante og onkel, har skrevet i hytteboka den 5. sept. 1940:

”Idag vart vi skræmt! Det kom 14 motorsykla med Deutsche soldata ned på veien og stoppa på Haugen (Carl Haugrønnings gård). Ein labba opp til hytta. Karen Fallan ropt te mæ og æ trudd det va varme laus. Soldatan for innover Sletta og kjørt slalåm neri åker’n til’n Anders Sanna, mellom kornstauran. Bønder’n innpå Sletta vart redd.”

Det er de gamle hyttebøkene vi nå sitter og blar i. Her er både krigshistorie og kjærlighetshistorie om onkler som tar sine forloveder med på hyttetur. Om jakten på matvarer for å kunne feire bryllup i krisetider, om molteplukking, solbrente rygger, kortspill, musikk fra sveivegrammofon, eggedosis-kalas etter å ha fått egg fra en gård. Stor opplevelse under krigen med rasjoneringskort og matmangel.

Jo, det er gamle hus med sjel dette, og hele 5 generasjoner har hatt tilholdssted her på de to hyttene. Alle har klart seg med den enkleste form for husholdning, ingen elektrisitet eller modernisering på

noe vis. Vedkomfyrr på kjøkkenet, og noen ganger vannbæring helt oppe fra Merraskalet, et oppkomme et stykke inn i skogen.

Vedlikehold og fortsatt tilhold på hyttene ble for den yngste generasjonen ikke interessant da kontraktene om leie av grunn dessverre opphørte da de eldste i familien gikk bort. Olaf Gudmundson Fallan ble 101 år gammel. Han besøkte Lauritsstuhytta til han var langt over 90 år, likeså dattera Ingrid som døde i 2000, 96 år gammel.

Men enda står de der, de gamle husene og ser ut som de snart blir en del av naturen rundt dem. Hyttebøkene er også merket av tidens tann med bleket

Slåttonn på Børgan

Hyttekos på Høggerget

skrift som er i ferd med å forsvinne. Enn så lenge kan vi lese dem og skrive det hele over på PC. Det blir et fint minne om dengang da. Barndom og oppvekst, krig og fred. Noen ganger behøver vi å bli minnet om denne epoken i vårt liv, da vi gledet oss over de små ting i livet og syntes at inget sted var det så godt å være som på Byneset.

Oluf Høyems dikt

Innsendt av Bjørn Røstum

Oluf Høyem (f. 1841) var lærer og kirkesanger på Byneset slik som faren Jakob Olsen Høyem også hadde vært. Han skrev salmer og dikt. Mange av disse er tatt vare på i et håndskrevet hefte.

- I dette heftet finner vi blant annet diktet "Fædrelandssang Jonsokkvelden." Over diktet har Høyem notert: "Sunget paa Storheia 24.juni 1866 av skuleborn fraa heile Byneset. I alt 246 menneskior samla. Tone av forfattere."

- Oluf Høyem levde i en tid da nasjonalromantikken var en meget sterk bevegelse i Norge. Henrik Ibsen og Bjørnstjerne Bjørnson skrev sine første verker (En glad gutt) i denne tida og kjente malere var Tiedemann og Gude.

- Høyems dikt flommer over av kjærlighet og stolthet over landet og heimbygda.

Her er noen av versene:

O, elskte land, vårt gode, gamle Norge
Med barnesind vi hilse deg i dag!
I grønne dale, høye klippeborge,
I fjorde klar, vor hilsen nu mottag!
O, Nora hulde, du vor moder kjær.
Thi ville vi som dine gjeve sønner
Slaa mindets krans omkring din pande her.

O, fagre bygd med dine fortidsminner,
Du er den vugge Gud oss kjærlig gav!
O, maatte vi, hvorend et hjem vi finder
En kjærlig tanke ofre dig hver dag!
Vor barndomsdage med uskyldslek saa skjøn,
Lat os dem mindes glad i graahaarsdage
Som vaarvinder i vår barnedrøm!

Hvor fagert dog vort kjære Bynes hviler
I Jonsoksnattens gyldne blomsterflor!
Fra himlen fredens genius nedsmiler,
Hans klare øine holder vakt paa jord.
Og blidt og stille omkring den grønne strand
Seg sjøens blanke vover sagte rulle,
Lovsynger Noras gamle sagaland.

Sangen har til sammen 7 vers.

I Oluf Høyems dagbok for denne dagen står det:

Jeg, far, Ivar og Klaus.* fra os paa Storheia. 246 mennesker. Far talte for opplysning og sundt (understreket av forfatteren) fremskridt særlig i aandelig retning. Jeg utbragte et "Leve" for Byneset og opleste et lite dikt: "Jonsokkvelden." Ivar talte for fred og godt aar. Utmerket

veir. Alt gikk meget gemytlig og pent og efterlod et velgjørende indtryk paa forsamlingen. Lensmand K Haugum var og med, men red tæt opunder heien.

* Oluf, Ivar og Klaus var Jakob Høyems tre yngste sønner. Ivar ble prest, Klaus lærer ved Trondheim Latinskole og Oluf altså lærer og klokker på Byneset.

Misnøye blant bynesbøndene

Kilde: Byåminner. Årbok for Byåsen Historielag 2008

I befaringen fra 1818 nevnes plassen Skjelbreidalen, som da ble brukt av Henrik Evensen fra Buvika, og likeså Ustsætra, som tilhørte Iver Ust fra Leinstranda.

Bøndene på Byneset så med misbilligelse på at "disse tvende mænd fra fremmede bygder tilholdes med deremed deres samtlige Kreature i disse deres Sæterhuse og bete deres Kreature i Bynæssets fælles Markestrækning". Det var også uenighet mellom sorenskriver og fogd på den ene siden og gårdbrukerne fra Byneset om hva slags allmenning Bynesallmenningen egentlig var. Når denne allmenningen ble kalt "Konge-Alminding" (Statsallmenning), mente gårdbrukerne at dette skyldtes "Uvidenhed eller overdreven EmbedsNidkjærhed" fra han som hadde vært fogd midt på 1700-tallet. For bøndene var allmenningen viktig som beitemark og til setring. De viste da til at "Byaasens Alminding" under en befa-

ring noen år tidligere var blitt anerkjent som en felles mark for Byåsens beboere.

Det endelige resultatet er, som vi vet, at allmenningen i dag kalles Byneset Statsallmenning (eller Konge-Alminding, som det heter i rapporten fra befaringen).

På et alminnelig turkart over Bymarka kan en fremdeles finne grensene for Byneset statsallmenning, med mange av de navnene som brukes i grenseoppgangen fra 1818. Kanskje er det en tanke å ta en vandring i myndighetenes og engasjerte bynesbønders fotefar lik den de foretok i 1818?

Et stykke krigshistorie

Kilde: Anna Kviseth

Evakueringen av Finnmark

Mens røde flammer lyste mot en sen høsthimmel, la ishavsskuta "Fortuna" fra land i Lebesby i Finnmark. Om bord befant seg 40 pensjonærer fra Lebesby gamlehjem. De hadde begynt en lang reise mot ukjent mål, noen av dem skulle aldri vende tilbake.

Man kan bare ane hvilke lidelser de nå måtte gjennom. Krigen hadde allerede vart i 4 år, det hadde vært knapphet på det meste, men at de skulle bli flyktninger i eget land var noe de ikke kunne fatte. Evakueringen av Nord-Troms og Finnmark var i gang. Tyskernes "brent jord-taktikk" var begynt.

Med fra Lebesby var Hilda Madsen, utdannet sykepleier fra Salten, og en ung pike ved navn Lovise Fossbakk, og Nord-Norges-vennen Gunnar Brustad fra Romerike, nå Finnmarks sekretær i Samemisjonen. På turen fra Lebesby til Tromsø overmattet de i Hammerfest i den katolske kirke, hvor de lå på gulvet. Etter ønske fra de evakuerte, fikk Brustad holde en andakt i kirken.

De var nå kommet til Tromsø, og her ventet hurtigruta med 110 tyskere om bord, som skulle bli deres reisefølge sørover. Mange av de gamle var nå svært utmattet, 13 ble brakt om bord på bårer allerede ved avgang fra Lebesby. Tysker-

ne truet med å kaste disse over bord. En uredd og myndig kaptein ga tilbakemelding: Han førte ikke båten lenger hvis disse truslene ble gjennomført. Det var nå kommet en hemmelig beskjed fra de allierte, at båten med de evakuerte skulle få gå i fred. Ombord i hurtigruta hadde de tyskernes trusler, i havet var det minner som kunne eksplodere, i luften hørtes tungt lastede bombefly. Det ble ropt til Gud om hjelp, de var i den ytterste nød. Sorgen over å måtte skilles fra familie, slekt og venner, var nesten ikke til å bære. Som et under kom alle til Trondheim med livet i behold, Brustad forteller at han sov 4 timer i løpet av 10 døgn.

Neste etappe på reisen var med båt til Stadsbygd, på andre siden av Trondheims-fjorden. Her ble de innkvartert i prestegården, som ble deres hjem i 1 år. Denne tiden i Stadsbygd vet vi lite om, men da de 1 år senere la ut på en ny reise, med Byneset som mål, var de 10 færre. De er stedt til hvile ved Stadsbygd kirke.

Det var snøfokk da båten la til kai ved Steinshylla, og det ble en svært slitsom tur med hesteskyss og sleder de 4 km til den tyskerbrakkka, i Samemisjonens regi, som nå ble de evakuertes permanente hjem.

Da Bynesingene fikk høre om den strabasiøse turen, sa de at dette var det bare finnmarkinger som hadde klart uten å

bukke under.

De evakuertes hjem fikk navnet Lebesby, kjent og kjært. Søster Hilda ble som en mor for de gamle. Hun hadde fulgt med fra Lebesby i Finnmark, kjente hver enkelt, visste deres behov og ønsker. De prøvde nå å leve som en vanlig familie, så langt det var mulig. Søster Hilda var personlig kristen, hun ønsket lag og foreninger fra bygda velkommen til oppbyggende møter. Foreningen "Håpet" holdt sin årlige basar her. De eldre på Lebesby ble også bedt med til møter rundt i bygda, men gjevst var det når de kom til gudstjeneste i kirka. Det fortelles at deres øyne strålte når de fikk gå til alters. Så man kan si at både det legemlige og åndelige behov ble tatt vare på.

Lebesby hadde elektrisk lys og vedfyring som oppvarming. Om kvelden ble sennegresset tatt ut av kommagene og lagt til tørke under ovnen, for så og brukes på ny neste dag. Her arbeidet 5 piker fordelt på kjøkken, avdeling og vaskeri. Alle fem hadde felles soverom. Det fortelles at beboerne her hadde det veldig bra, noe betjeningen bidro sterkt til. Hver lørdag ettermiddag var det kaffe, kaker, sang og andakt i dagligstua. En av beboerne var svært musikalsk, og alle var glad i sang og underholdning.

Beboerne på Lebesby hadde levd et liv før de

ble evakuert, de hørte til slitets og nøy-somhetens folk. Av enkeltskjebner kan nevnes en mor som hadde mistet mann og tre sønner på sjøen. Etter dette ble hun syk. En sønn kom 4 timer for sent til sin mors dødsleie.

En mann pakket hver vår en liten kiste med sine eiendeler, gikk ut på trappa og sa: "Nå reiser jeg herfra". Etter en stund gikk søster Hilda etter, tok han i hånden og sa: "Jeg tror du må bli en stund til", "ja, jeg må vel det", kom det stille.

Alle levde de med en sorg i seg, en lengsel, et håp om en gang å reise hjem igjen. Blant de gledelige hendelser var et ektepar som fikk reise tilbake til hjemstedet, og noen enkeltpersoner fulgt av betjeningen.

26 ble igjen, og har fått sitt siste hvilested ved Byneset kirke. 24 navn står på en fellesstøtte, og 2 navn på enkeltstøtte. Fellesstøtten ble reist og avduket 1.7.1984 av Samemisjonen. På Stadsbygd er det fellesstøtte med 10 navn, avduket 1.7.1984, også av Samemisjonen.

Solskinshistorie fra krigen

*Kilde: Hove i 1000 år – Gårds- og slektshistorie
for Hove nedre av Knut J. Hove*

En sommerdag under krigen sto Anna og Nils Overby ved veien i Trolla og ventet på melkbilen som skulle til Byneset. Da kom en tysk jeep med fire tyske marinesoldater kjørende. De stoppet og ville vite hvor bestemor og bestefar skulle hen. De fortalte da at de skulle til Hove på Byneset. Soldatene sa da at de måtte hoppe inn i bilen, og de fikk dermed eskorte med den tyske marinen til Hove denne dagen.

Vi på Hove ble svært forundret når vi fikk se bestemor og bestefar sammen med soldatene. Min mor Magna, som

bestandig var av det gjestfrie slaget, ba alle inn på kaffe da hun fikk høre grunnen. Dette var antagelig akkurat det soldatene hadde tenkt seg. Kaffen kom på bordet, og soldatene som hadde lært litt norsk, tok frem velbrukte familiebilder fra lommene og ville vise frem. Norsk og tysk språk sammen med litt geberder fungerte bra slik at man kunne kommunisere. Omsider takket soldatene for seg og kjørte videre.

Tilbake satt tankefulle mennesker med det litt spesielt minne fra krigen.

Fra "Dagsposten", 27. September 1900
Fra bygdene

Langt samliv

Fra Byneset skrives til Dagsposten:

Vi har to ekteskap her på Byneset, nemlig kårfolkene Ole Andersen Vorset, 84 år, med hustru Karen Larsdatter, 78 år, og John Olsen Flak og hustru Elen Torgersdatter, begge 81 år gamle.

Begge disse par har i denne måned kunnet feire 60 årsdagen etter sitt gifte, førstnevnte den 1. og sistnevnte den 12. september. Førstnevnte ekteskap har vært barnløst, mens John Flak og hustru har

9 barn i live, hvorav 3 lever som aktede folk i Trondhjem, fire bor på Byneset, hvorav den eldste sønn bor på farsgården Flak, hvor de gamle lever og pleies av ham. 2 sønner bor i Amerika. De har videre 23 barnebarn og 6 barnebarns barn (oldebarn) i live.

Gamle Vorset har i lengre tid hatt dårlig syn, men ikke verre enn at han hjelper seg selv til rette, etter at han underkastet seg en operasjon. Både han og hustruen går oppe og steller med sitt.

Flak er en riktig gammel birkebeiner; han rør sine vanlige byturer rett ofte som før, og hans hustru er også rask.

Disse to par har ikke vært av dem som har villet henlede noen oppmerksomhet på seg. Så som sølv- og gullbryllup har de ikke villet festligholde, (likesom) og 60 årsdagen gikk også stille hen.

De har vært meget arbeidsomme og levd som jevne bondefolk i gode kår, og derfor kan de nå med ro se slutten på samlivet i møte på de tomter hvor de har fulgtes ad gjennom livet.

H.

Onsøyhåggån 2009

Styret i Stiftelsen Onsøyhåggån har i 2009 bestått av leder Erling Klomsten, kasserer/sekretær Bjørn Haug og styremedlem Reidar Bjørnbeth.

Det er avholdt tre styremøter. Saker til behandling var planlegging av arbeidsoppgaver i 2009.

Opgaver i 2009 har vært:

- Etterarbeid på vindusskifting, maling etc.
- Legging av panel i taket på soverommet i 2. etg. – panelet var fjernet i forbindelse med råteskader på utvendig tak som ble skiftet ut på 80-tallet.
- Plenkipping og snømåking

Det er utført 106 dugnadstimer.

Gjester som har besøkt plassen:

12. november 2008 (etter at årshäfte 2008 var gått i trykken)

Rye barnehage avd. "Sletta".

16. juni

Norsk landbruksrådgiving Sør-Trøndelag og FMLA v/Bård Hanger og Jan-Yngvar Kiel.

9. september

Besøk av LMD, SLF, FMLA i forbindelse med den årlige juristkonferansen v/Kari Frøseth.

FMLA – Fylkesmannen i Sør-Trøndelag avd. landbruk og bygdeutvikling
 SLF – Statens landbruksforvaltning
 LMD – Landbruk og mat departementet

De prominente gjester i 2009 fikk høre kåseri av Knut Olav Åsegg om livet og folket på husmannsplassen.

Styret i Stiftelsen Onsøyhåggån ønsker alle en riktig god jul og et godt nytt år 2010.

Erling Klomsten

De utslukte skolelys og Per Gynt-naturerne

Kilde: Hugin – Bodsberg avholdslagsavis, No. 2. Søndag den 11. Mai 1919 (11te Aargang)

Kundskapstilegnelse er vistnok meget viktig, for at faa en eksamen som kan komme til virkelig nytte i livet, er det nødvendig at tilegne sig et vist minimum av kunnskaper i de forskjellige fag. Men omfanget av disse kunnskaper er allikevel ikke det viktigste. Nogen faa points mer eller mindre i hovedkarakteren er i virkeligheten av liten betydning, og det kan hende at en som gaar ut av skolen med hovedkarakteren 1f er bedre forberedt og bedre rustet til at opta livskampen end en som gaar ut med mtf. Eller endog stf, skjønt den siste karakter naturligvis ikke opnaes uten ved gode evner og flittig arbeide i forening.

- Viktigere end hovedkarakteren er dog den indflydelse som skolegangen har paa utformningen av elevenes karakter og viljesliv. For den som gaar ut i livet med en svak karakter og en vek vilje til det gode, vil snart finde at han mangler en meget væsentlig ting i konkurransen, selv om han har glimrende karakterer i de boglige fag. Vi kjender kanske alle elever som paa skolen altid var blant de flinkeste og bestod alle sine eksamener med glans, men som det senere ikke er blit noget videre av. Man pleier at kalde slike for "utslukte skolelys".

- Det er for det første dem som i sin skoletid var i besiddelse av en sterk reseptiv evne, det vil si som kunde suge til sig de meddelte kunnskaper, likesom en

svamp suger vand til seg, og naar vi saa ved eksamen klemte dem saa randt disse kundskaper ut av dem, likesom vandet naar man klemmer paa en svamp. Men de savnet evnen til at asimilere de indsugede kunnskaper saaledes at det virkelig blev deres aandelige eiendom, de manglet intiativ og evnen til selvstendig arbeide og da den reseptive evne gjerne svekkes med aarene, kom snart den tid, da de stod der likesaa fattige i aanden som deres mindre begavede kammerater.

- Disse reseptive naturer er i virkeligheten beklagelsesverdige, for det er i grunden ikke deres skyld at de ikke kom til at indfri de løfter de gav som barn. Men det er en anden slags av dem som er mindre beklagelsesverdige, fordi de har sig selv at takke for at livet blir dem og deres en skuffelse. Det er dem som jeg vil kalde Per Gynt naturer som ikke mangler begavelse som baade har reseptiv evne og evne til at assimilere det de lærte, men som mangler viljen til selv-tugt og ofte æresfølelse. Det er med Dem som med Per Gynt; De var eslet til en skinende knap paa verdensvesten, men hempen glap.

- Disse hempeløse begavelser bugter sig gjennom skolen paa den lettest mulige maate. Deres valgsprog er: det størst mulige utbytte for minst mulige arbeide. De lærer sine lekser i en fart, undertiden paa veien til skolen, undertiden hvis lei-

lighet frembyr sig i selve timen. De formaar ikke at fuske sig til en god karakter, for karakteren er for dem hovedsagen, ikke maaten de har faat den paa, og da de i almindelighet har let for at lære, greier de sig ofte meget godt igjennom skolen paa denne maate. Og naar de saa kommer ut i livet, blir de sit valgsprog tro, og søker det arbeide som lover dem største løn for det mindste arbeide.

- Er de nu saa heldige, eller om jeg vil kalde de uheldige, at leve i en saakaldt oppgangstid som den nuværende, løper de stor fare for at bli fulstendig ødelagt, att give sig ikast med et virkelig studium eller en ordetlig utdannelse for et eller andet samfundsnytig arbeide, falder dem ikke ind. Det er letvintere at kaste sig ind i aktiespekulation eller lignende, for om mulig i en fart at tjene en formue og leve herrens glade dage uten egentlig at lægge to pinder i kors, som man siger. Men disse unge herrer glemmer et gammelt ord som har sin fulde gyldighet i dag og til alle tider: Hva gavner det et menneske om han vinder den hele verden, hvis han tager skade paa sin sjæl? Og den som i en ung alder kaster sig ind i dansen om guldkalven, tar uvægerlig skade paa sin sjæl, og det endog om det lykkes ham at tjene en formue. Slike lett-tjente penge har nemlig en uhyggelig tilbøielighet til at gaa likesaa fort som de er kommet, og naar pengene er opbrugt, sitter der likesaa ribbet for alt som Per Gynt da han kom hjem efter sit eventyrlige liv. Det er da for sent at begynde at arbeide, for det har de i virkeligheten aldrig lært, og saa blir de gaaende der som havarete begavelser som ikke har andet igjen end

erindringen om en forspilt ungdom.

- Det er skolens pligt at gjøre alt mulig for at hjelpe sine elever til at undgaa denne fare. Dette sker ikke bare ved at meddele dem kunskaper men først og fremst ved at styrke deres karakter og vilje. Men det siste kan igjen bare gjøres ved at skolen uten avslag kræver selvstendig arbeide av eleverne og viser dem at uten særlig arbeide kommer de ikke frem. De maa allerede paa skolen faa erfaring for at de førnævnte valgsprog som ikke fører frem. For lærer de det ikke paa skolen, saa kommer de til at lære det i livet, men da er det for sent.

- Men skolen kan ikke lære dem det alene. Det maa indprentes dem av skole og hjem i forening. Det hænder desværre at hjemmene ikke forstaar at dette samarbeide maa til. Det synes undertiden at tro at skolen er en slags aandelig kjøtkvæm hvor raastoffe puttes ind i den ene ende for at komme færdigmalt ut av den anden uten nogen selvirkosomhet eller hjelp utenfor skolen. Men barn er ikke noget dødt raastof som kan behandles maskinmæssigt. De levende menneskesjæle som skal utvikles og ledes i den riktige retning, men hvorledes kan de finde den riktige retning, hvis de lærer et paa skolen og et andet hjemme. Hvis de hjemme faar lov til det som skolen maa forby dem, eller hvis de likefrem faar medhold hjemme naar de kommer i konflikt med skolens regler?

O. Frøseth

**JULE-
NØTTER
2009**

25 spørsmål som i år krever absolutte og eksakte svar. Det gis ikke alternativer.

Som en veiledning er spørsmålene satt opp slik at det er stigende rekkefølge for både navnesvar (alfabetisk) og (års-) tall, selv om typer svar kan komme om hverandre.

Lykke til, og GOD JUL ønskes alle av Ole.

	SPØRSMÅL	SVAR
1	Hva er det motsatte av prolog?	
2	Hvor mange år er man ten-åring?	
3	Den mest besøkte feriebyen på Kypros fram til 1974 som heter...?	
4	Bland sammen og kok opp margarin, hvetemel, melk og salt, og du har fått...?	
5	Hvor mange år fylte Bjørn Dæhlie i 2009?	
6	Gjeldende øvre tillatte skiltet fartsgrense på norske motorveier i km/h er...?	
7	Bydel i Drammen som tidligere tilhørte Strømsgodset kommune?	
8	Hva er livretten til Ole Brumm?	
9	Aass Bryggeri i Drammen er Norges eldste. Hvor mange år ble feiret i 2009?	
10	Fornavnet til amerikansk mannlig skuespiller f. 1899 og d. 1957 ?	
11	Etternavnet til USA's 38. president?	
12	Hvilket år blir regnet som presten Petter Dass' fødselsår?	
13	Ankara er hovedstaden, men den største byen er...?	
14	Norsk (mannfolk-)blad som utkom fra 1952 til 1993?	
15	Grønt lys på styrbord, og rødt lys på babord side. Hva er fagnavnet på lampen?	
16	Dette er postnummeret til svaret i oppgave 7.	

17	Grense mot bl.a. Kina og Burma, og hovedstaden er Vientiane. Hvilket land?	
18	Grunnlagt i Japan i 1889, og navnet er i dag det største i spillindustrien.	
19	Flytter fra sted til sted uten å ha fast bopel betegnes som...?	
20	I kryssord er ofte oppgaveordet selvforsvar.	
21	Yrkesbetegnelse for manuell form for behandling av knokkellidelser.	
22	Betegnelse for urettmessig etterligning og kopiering av et åndsverk.	
23	Norsk tegneserie som blir tegnet og skrevet av Frode Øverli.	
24	Kort fortalt det mest brukte forgresset i Norge med det norske navnet...?	
25	Navnet på verdenstreet i norrøn mytologi?	

Besvarelsen løst av: _____

Adresser/telefon: _____

Leveres/sendes til Ole A. By, Martin Haugens v 23, 7070 Bosberg.

E-post: arn-b@online.no

Svarfrist: Mandag 25. januar 2010.

3 uttrukne med alle eller flest riktige besvarelser får hver sin bokpremie.

Har du en historie fra Byneset – lang eller kort – som du mener kan være av interesse for neste års juleblad, så er det bare å ta kontakt med Anders Haugan i redaksjonen, tlf. 72843721. Skriv gjerne historien din selv eller du kan få en av oss til å skrive dette.

Vi ønsker med dette å takke for det positive og hyggelige samarbeidet vi har hatt med familie og slekt av de omtalte personer i årets blad.

Julegavetips!

Kalender 2010

Historielagets tradisjonelle kalender med fine "historiske" bilder fra Byneset kommer selvfølgelig også denne gang. Kalender for år 2010 - kr. 100,- 5 stk. - kr. 400,-

"Konfirmanter på Byneset gjennom 150 år. 1856 – 2005"
kr. 250.-

"Fra Odin og Tor til St. Michaelskirken på Stein" kr. 350,-

"Byneset Bygdebok" 3 bind som selges samlet kr. 1000.-.

"Ord og uttrykk fra Byneset"

Boken som kom i 1999 og har mer enn 3000 ord og uttrykk fra vårt Bynesmål, Hvor av en rekke er på vei til å forsvinne fra vårt dagligspråk. Boken koster kr. 150,-

"Gamle arbeidsformer i landbruket"

 70 min.

Videokassett som viser torvtaking, høyyonn og skuronn. Kr. 200.-

"Julegrisen"

En DVD om gamle slaktetradisjoner, og tilberedning av slaktet. Den er på 45 min. og koster kr. 150.-

"Fjordfiske" Videokassett som viser fiske med kilnot. 40 min. kr. 150.-

Ekstra eksemplar av Historielagets årshäfte kr. 40,-

Boka **"Konfirmanter på Byneset gjennom 150 år. 1856 - 2005"** er å få kjøpt hos Nik. Haugrønning AS. Våre øvrige produkter, også den nye bygdeboka **"Fra Odin og Tor til St. Michaelskirken på Stein"** er utlagt for salg på Coop Marked Rye.

En komplett oversikt over det vi har til salgs finnes på våre hjemmesider, og kan bestilles der. Se adresse siste side.

Byneset Historielag på internett siden 1997. www.byneset.net

Høst-møte torsdag 5. november i Byneset kirke med lansering og salg av den nye bygdeboka "Fra Odin og Tor til St. Michaels kirke på Stein": [Les mer](#)

Velkommen til **Byneset Historielag** Ser-Trøndelag NORWAY

- Hovedside
- Nyheter/Styrer
- Aktiviteter/dagbok
- Utgivelser
- Onesøyhagen
- Arrangementer
- Byneset info/div.
- Lenemann og Prest
- Byneset Kirke
- Kontakte Oss

Byneset historielag
OPPL. 17.10.1984

Ny bygdebok for Byneset

Byneset Historielag har igjen startet på et stort prosjekt. Som en fortsettelse av Gårds og Slektshistorien som ble utgitt i 2003, skriver vi nå nye bygdebøker for Byneset.

Første bok "Fra Odin og Tor til St. Michaels kirke på Stein" lanseres den 5. nov. se matelinnkalling øverst. [Les mer om bygdebokprosjektet](#)

Boka "Konfirmanter på Byneset i 150 år" er i salg [Les mer](#)

Historielagets logo er busedratt til Byneset Kirke fra ca. 1170. Kirken ble innviet før år 1180 og fikk navnet St. Michaels kirke på Stein.

Laget ble stiftet 17. oktober 1994, som et resultat av et prosjekt Miljø og Næringsutvikling. Byneset igangsatt av Landbrukskontoret i Trondheimsdistriktet.

Et av delprosjektene var å "kartfeste gamle stier og ferdselsruter". Ut fra den lokale gruppen som arbeider med dette så Byneset Historielag dagens lys. Det var stor oppslutning om laget fra første dag. Medlemstallet 1. januar 2001 var 271. Ønsker du å bestille noen av våre utgivelser klikk [her](#). Byneset Historielag var tidlig ute med egne hjemmesider på internett, fra høsten 1997.

Besøk Byneset Historielag på Internett.

www.byneset.net

Har du internett, kan du gå inn på vår hjemmeside og få oppdaterte opplysninger om laget. Det kan være styresammensetning, lagets aktiviteter, kalendre og årshefter som du kan bla i med piltaster, samt generell informasjon om Byneset.

Trykk på flagget for å velge språk (push the banner). På venstre side nedover er innholdet spesifisert.

Ivar Grostad er redaktør for hjemmesiden, og han har lagt ned mye arbeide med innhold og bilder, og forsøker å holde denne så oppdatert som mulig.

Velkommen til å besøke vår hjemmeside.